

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 4894
Tarih : 22.06.2017

Sibel YİĞİTALP
Diyarbakır Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Diyarbakır Suriçi bölgesi 21 Mart 2016 tarihinde Bakanlar Kurulu kararıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından acele kamulaştırılmasına karar verilmiştir. Suriçinde yaşayan halkların istekleri doğrultusunda bölgenin yeniden nasıl yapılandırılması gerektiğinin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Sibel YİĞİTALP

Diyarbakır Milletvekili

Sibel YİĞİTALP
Diyarbakır Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

GEREKÇE

Diyarbakır İli, Sur İlçesinde bulunan Suriçi bölgesinin 21 Mart 2016 tarihinde Bakanlar Kurulu kararıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından acele kamulaştırılmasına karar verilmiştir. Alınan kararın dayanağı; 4.11.2012 tarihli, 28457 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 22.10.2012 tarih ve 2012/3900 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının;

“ç) Riskli alan: Zemin yapısı veya üzerindeki yapılaşma sebebiyle can ve mal kaybına yol açma riski taşıyan, Bakanlık veya İdare tarafından Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının görüşü de alınarak belirlenen ve Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca kararlaştırılan alanı” ifadesidir.

Öte yandan aynı Kanunun 3. Maddesinde;

“Riskli yapıların tespiti, Bakanlıkça hazırlanacak yönetmelikte belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde masrafları kendilerine ait olmak üzere, öncelikle yapı malikleri veya kanuni temsilcileri tarafından, Bakanlıkça lisanslandırılan kurum ve kuruluşlara yaptırılır ve sonuç Bakanlığa veya İdareye bildirilir. Bakanlık, riskli yapıların tespitini süre vererek maliklerden veya kanuni temsilcilerinden isteyebilir. Verilen süre içinde yaptırılmadığı takdirde, tespitler Bakanlıkça veya İdarece yapılır veya yaptırılır.” diye geçmektedir.

6306 sayılı Kanun uyarınca çıkarılan “Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanunun Uygulama Yönetmeliği’nin 5. Maddesinde ise riskli alanın ne şekilde tespit edileceği belirlenmiştir. Oysa söz konusu alana ilişkin, tekniğine uygun biçimde hazırlanması gereken tespit ve raporlamaların hiçbiri yapılmamıştır.

Suriçi bölgesi antik kent dokusunun korunması ve bugüne kadar uygulanan sağlıksız şehirleşme ve yapılaşmanın önlenmesi için, Diyarbakır Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu tarafından 29.09.1988 tarih ve 38 sayılı karar ile Suriçi bölgesi (İçkale dâhil) “Diyarbakır Kentsel Sit Alanı” olarak ilan edilmiştir. Aynı karar ile “Diyarbakır Kentsel Sit Alanı” dışında kalan sur dibinden itibaren, 50 metre genişliğinde bir şerit, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında “Surların Koruma Alanı” olarak tespit

Sibel YİĞİTALP
Diyarbakır Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

edilmiştir. Yine Suriçi'nde tek yapı ölçeğinde; 147 adedi anıtsal yapı olan 595 tescilli taşınmaz kültür varlığı bulunmaktadır.

1990 da Suriçi Koruma Amaçlı İmar Planı hazırlanmış, 2012'de revize edilerek güncellenmiştir.

Diyarbakır Kalesi ve Surları 2000 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığınca UNESCO Dünya Mirası geçici listesine alınmış, 28 Haziran - 8 Temmuz 2015 tarihleri arasında Almanya'nın Bonn kentinde yapılan Dünya Miras Komitesinin 39.toplantısında Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri Kültürel Peyzajı Dünya Mirası olarak tescillenmiştir.

Kentsel ve yöresel nitelikleri, mimari ve sanat tarihi açısından gösterdiği fiziksel özellikleri ve bu özellikleri ile oluşan çevrenin dönemin sosyoekonomik, sosyokültürel yapılanmasına, yaşam biçimini yansıtarak bir arada bulunduran ve bu açılardan doku bütünlüğü gösteren bir alan olarak, Diyarbakır Kent Surları içinde kalan alanın bütünü "kentsel sit" olarak koruma altına alınmış olan alandır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın hazırladığı deprem risk haritasına göre 2. derece deprem bölgesi olan ve yine Bakanlığın üzerindeki yapıların sadece % 6 sının yüksek riskli olduğunu tespit ettiği Suriçi'nin yenilenme ve iyileştirme ihtiyacı varsa 6306 sayılı Kanun kapsamında değil, sit alanı olması nedeniyle asıl amacın koruma olduğu 5366 sayılı Yıpranan Tarihi Ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması Ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanun çerçevesinde uygulamaların gerçekleştirilmesi gerekir

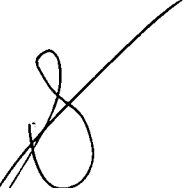
Tüm bu verilerden hareketle; kentsel sit alanına uygun olmayan, tahrip edilen, yıkılan binaların tespiti ve bu tahribatları gidermek için yapılabileceklerin belirlenmesi, Suriçinde yaşayan halkların istekleri doğrultusunda bölgenin yeniden nasıl yapılandırılacağına belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Filiz KERESTECİOĞLU
HDP İstanbul Milletvekili

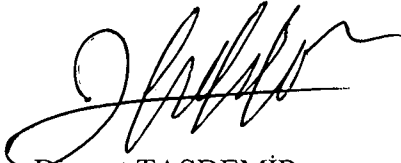
Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Adana Milletvekili

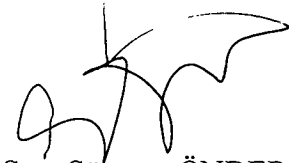
Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

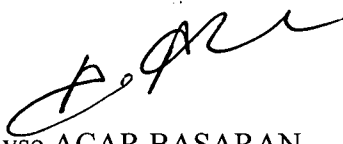
Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

Dirayet TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili

Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP Ankara Milletvekili

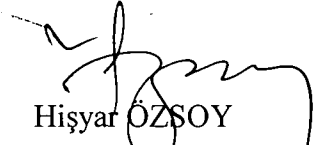
Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

Mehmet Ali ASLAN
HDP Batman Milletvekili

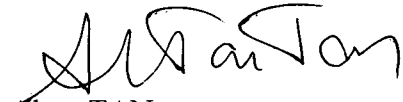
Saadet BECEREKLİ
HDP Batman Milletvekili

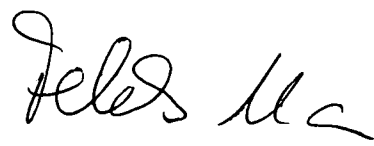
Hişyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

Mizgin IRGAT
HDP Bitlis Milletvekili

Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

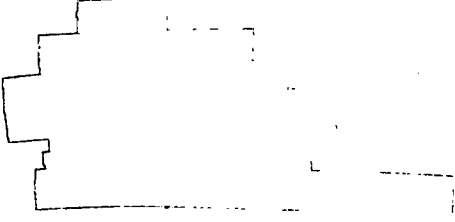
Feleknas UCA
HDP Diyarbakır Milletvekili

İmam TAŞÇIER
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

Mahmut TOĞRUL
HDP Gaziantep Milletvekili

Mehmet Emin ADIYAMAN
HDP Iğdır Milletvekili

Celal DOĞAN
HDP İstanbul Milletvekili

Erdal ATAŞ
HDP İstanbul Milletvekili